

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
پژوهشکده هیات و خانواده

فصلنامه علمی - ترویجی اخلاق

سال دوازدهم / شماره ۴۷، (پیاپی ۶۹) پاییز ۱۴۰۱
بامحوریت جامعه‌شناسی اخلاق

*

صاحب امتیاز: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

مدیر مسئول: عبدالرسول احمدیان

سر دبیر: اصغر هادی

مدیر اجرایی: محمد بهارلو

*

هیئت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا):

سیدحسن اسلامی اردکانی / استاد دانشگاه ادیان ومذاهب

مسعود آذربایجانی / دانشیار پژوهشگاه حوزه ودانشگاه

مهدی حبیب‌اللهی / استادیار دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام

حسین دیبا / استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

محمد رضا سالاری فر / استادیار پژوهشگاه حوزه ودانشگاه

مهدی علیزاده / استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

اصغر هادی / استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

*

همکاران علمی این شماره:

سید حسن اسلامی اردکانی، محمد حیدری، مجید جعفریان، حسین دیبا، سیدجواد میری، اصغر هادی

*

ویراستار: مریم شیرانی

مترجم انگلیسی: مهدی حبیب‌اللهی

صفحه آرا: فاطمه رجبی

*

نشر: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان

چاپ: مؤسسه بوستان کتاب دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

نشانی: اصفهان، خیابان حافظ، دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، فصلنامه علمی - ترویجی اخلاق

تارنما: akhlagh.morsalat.ir پست الکترونیک: akhlagh@dte.ir

تلفن: (۷۶۵۱ داخلی) ۴ - ۳۲۳۴۴۴۱۰ (۰۳۱) صندوق پستی: ۶۹۷-۸۱۴۶۵

دورنگار: ۳۲۲۰۸۰۰۵ (۰۳۱) کد پستی: ۸۱۴۶۹۵۷۵۷۱

سخن فصلنامه

هوالمحبوب

جامعه‌شناسی، مطالعه زندگی اجتماعی در تمام اشکال آن است. بدون تردید آرمان‌ها، ارزش‌ها و به‌طور کلی، حقیقت اخلاقی و چگونگی شکل‌گیری آن در جامعه نیز از موضوعات پژوهش‌های جامعه‌شناختی محسوب می‌شوند. بنابراین، این موارد، عواملی مؤثر در توسعه اجتماعی‌اند و خود نیز تحت تأثیر آثار و نشانه‌هایی هستند که موجب تغییر در اوضاع اجتماعی و به تبع توسعه اجتماعی می‌شوند. در واقع، آرمان‌ها و ارزش‌های اخلاقی در دنیای درونی افراد ریشه دارند؛ اما همین دنیای درونی، برای جامعه‌شناسی اخلاق که تعامل فرد و جامعه را با تکیه بر داده‌های تجربی اخلاقی دنبال می‌کند، بسیار اهمیت دارد؛ چراکه از نگاه جامعه‌شناسی، دنیای درون، مستقل از دنیای بیرون توسعه نمی‌یابد و اوضاع اجتماعی، مستقیم یا غیرمستقیم، بر آنچه وجدان فردی به‌عنوان یک آرمان یا حقیقت واقعی می‌پذیرد، تأثیر می‌گذارد. با وجود این، هدف مطالعات جامعه‌شناختی اخلاق، بررسی و شناخت آن دسته از مسائل اخلاقی است که بر فرایند زیست اجتماعی انسانی تأثیرگذارند و البته تحلیل‌هایی بر ساخت و ارائه می‌کند تا بتواند نقش اخلاق را در جامعه به‌خوبی نمایان سازد. این رابطه دوسویه موجب شده هم جامعه‌شناسان و هم اخلاق‌پژوهان به این میان‌رشته نوپا سوق یابند و در بررسی و تحلیل موضوعات مشترک مصمم باشند.

شماره اخیر فصلنامه اخلاق با محوریت جامعه‌شناسی اخلاق (در کنار رویکرد اصلی فصلنامه که اخلاق کاربردی است) به گوشه‌ای از مسائل جامعه‌شناسی اخلاق

پرداخته است. مقاله‌های «بحران اخلاقی از دیدگاه شهروندان تهرانی»، «اخلاق و نظریه اجتماعی؛ رویکردی جامعه‌شناختی به اخلاق در مصرف» و «جامعه‌شناسی اخلاق در اندیشه خواجه نصرالدین طوسی» درباره جامعه‌شناسی اخلاق نوشته شده‌اند و مقاله‌های زیر، به‌طور ویژه، به مطالعات اخلاق کاربردی اختصاص دارند: «مبانی جهان‌شناختی اخلاق زیست‌محیطی در اندیشه صدرالمتألهین»، «اخلاق جراحی زیبایی با رویکرد اسلامی» و «چیستی ارزش اخلاقی از منظر ملکی تبریزی، به‌مثابه مبنای استنباط احکام اخلاق کاربردی».

امید است مقالات این شماره با محوریت جامعه‌شناسی اخلاق و رویکرد مطالعات اخلاق کاربردی، افق‌های جدیدی را به روی خوانندگان فرهیخته فصلنامه باز کنند.

مدیر مسئول
عبدالرسول احمدیان

Islamic Sciences and Culture Academy
Institute of Family and Theology
Quarterly Journal of Extension in Ethics
No. 47(69th Successive), Fall 2022 /12th Year
(with a Focus on Sociology of Ethics)

*

Publisher: Islamic Preaching Office of the Islamic Seminary of Qom
Director in Chief: Ahmadian, Abdorrasool
Editor in Chief: Hadi, Asghar
Executive Manager: Baharloo, Mohammad

*

Editorial Board (in alphabetical order):

Alizadeh, Mahdi/Assistant Professor of the Islamic Science and Culture Academy
Azarbayjani, Masoud/Associate Professor of the Institute of Hawza and University
Diba, Hossein/Assistant Professor of the Islamic Science and Culture Academy
Eslami Ardakani, Sayyed Hassan /Professor of the University of Religions and
Denominations

Habibollahi, Mahdi/Assistant Professor of Bagher-Ol'Oloom University
Hadi, Asghar/Assistant Professor of the Islamic Science and Culture Academy
Salarifar, Mohammadreza/ Assistant Professor of the Institute of Hawza and
University

*

Editorial Board of this Issue:

Sayyed Hassan Eslami Ardakani , Mohammad Heidari, Majid Jafarian, Sayyed
Javad Miri, Asghar Hadi

*

Proofreader: Shirani, Maryam

English Translator: Habibollahi, Mahdi

Typesetting: Rajabi, Fatemeh

Publication: Isfahan Islamic Preaching Office Publication

Published by: Boostan Ketab Institute of Publication – Islamic Preaching Office

Published by: Institute of Family and Theology, affiliated to the Academy of
Islamic Research, Science and Culture

Address: Islamic Preaching Office, Hafez St., Isfahan 81469-57571, Iran

E-mail: akhlagh@dte.ir website: <http://akhlagh.morsalat.ir>

Tel: 031-32344410 (EX7651) PO Box: 81465-697 Fax: 031-32208005